

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

9. Quid sit quod facile[m] & crebra[m] eiusce humilitatis exercitatione[m]
reddat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

CAPVT IX.

*Quid sit quod facilem & crebram eiusce humilitatis
exercitationem faciat.*

VT facile, vt crebrò quod diximus vsurpemus, Primò omnium id nobis certum esse debet, nec arduam, nec laboriosam, imò nec admodù operosam, eam exercitationem esse debere. Quamuis enim paucorum, & maximorù virorum sit, numquam vllam re vel tantillum sibi tribuere, tantam tamen virtutis absolutionem ab nostro exercitatore non exigo; sensim longo vsu eò perreptandum est. Interea, forti sit animo: animo enim res hæc tota conficitur: oratione vires cælitus impetrantur; intimo sinu mentis hæc vniuersa exercitatio cõcluditur: sudore, fatigatione, agitatione, vel robore corporis, parum promouetur. Neque verò conclamatum esse credendum est, cum subinde vitioso nostri amore furtim irrepente, aliquantulum nobis arrogauerimus; vix, ac ne vix quidem, post feros annos natura vitia exuuntur: acriores à lapsu oportet exurgere, nec fragili nostra conditione terreri, sicubi forsã impingitur, cursus instaurandus, ad metam corona non deerit.

Faciendum autem est, vt facile, vt frequenter, vt spontè animum nostrum ea incurserit, quæ inanitatis nostræ exiguitatem, quàm poterimus clarissimè demonstrant, & sapius memorent. Quare alluiscendum est, vt omne bonum, iucundum, pulcrum, delectabile, nobile, amabile, honestum, aut perfectum, vim omnem, omnem efficientiam, motionem, conuenientiam, concursum complexumque causarum, variarumque rerum euentus, ab iis rebus quæ in oculos incurrunt remoueamus, quo purius & perfectius omnis laus & gloria Deo vni, cuius vnus proprie sunt, & in quo melius perfectiusque sunt, semper & vbique reddatur. Hoc verò fiet, si quoties sensum atque cogitationem nostram aliunde tangianimaduertimus, in ipsis nihilominus rebus procreatis numquam resistimus; at eas, vel imperfectioris vestigij, vel riuui, vel lucis aliunde manantis, instar habere credentes, ad nobiliorem, in quem digitum quodammodo intendunt, earum fontem & principium, qui Deus est, tendimus.

Vt enim tenebricoso loco conclusus, irrumpente per aliquam rimam limpidissimo lucis radio, amicè quidem iucundum illum radium contueretur, at maiore longè cupiditate flagraret, videndi illius illustris & luminosi corporis, vnde lux tanta manauit: ita si benè perspectum nobis fuerit quàm tenebricosum, in forme, & omnium indigum sit illud (quod solum sibi res omnes vendicare possunt) Nihilum & inane, vnde sunt diuina voluntate & potestate sola educta: quouiscumque eas μεταδ. αχ. θεϊσας ἀπὸ τούτου, ἔμὴ ὄντ', σκίτας

εις τοσούτο & ἄντος, & ὡσαύτως ἐνεργῶν μετὰ χρόνου, φέυλος ἰδμωτο: quoties, inquam, eas à tam densis prisci sui nihili tenebris, ad eam videndum lucem euocatas, ut & sint, & multa possint; quid possemus aliud, quam ut vehementius cogitationem transferremus in admirationem tam nobilis præcellique principij, à quo omnia, quæ nihil erant, abundè & indefinenter omne esse, omne posse hauriunt, conseruant atque perficiunt: Inde quæ aliter uersus delati, non sine singulari mentis oblectatione spectaremus, suam iam illam, & nullius rei indigam naturam, hæc tam multa, tam varia, tam nunera, solisque rebus procreatis utilia uel iucunda, tam constantæ, multipliciter, indefessè & benignissimè impetiri: Atque ita perpetuò duo ista nobis occurrerent, nempe, inania, & nihil esse, seipsum nihil habere omnia; Deumque per magnum istud inane peruagari, euocare ut sint, ordinare ut variè & aptè sint; exornare non pauca, ut pulchrè, ut etiam beatè sint, alia sibi ipsis relinquere ut miserè sint, quia sibi superbè quàm auctori humiliter esse maluit.

Iam, si visu & re ipsa, hæc ipsa pauca peragimus, id quidquid commendauit perfectum est: addam tamen exempla nonnulla, ut facilius id constet; plura uero, his similia, sibi quisque nullo negotio effinget.

C A P V T X.

Id ipsum plurimarum rerum enumeratione monstratur.

EQuidem in hominibus vis huius exercitationis propè tota spectatur, nihilominus longius traducenda est: vix enim fit, ut quæ necessaria essent tanta tecta seruentur, nisi aliquanto pluribus quàm necessitas exigit, abundes. Primum igitur de rebus alijs ab hominè; de ipso deinceps hominè dicemus.

Et illis quidem omnino nihil, at illarum omnia Deo tribuere consuescamus: quod erit eo procliuus, quod laudis illa deriuatio adeò non exteret, ut blandiatur & alliciat magis, quippe nulla re nobis detracta, creatori potiùs, quàm creaturæ fauere quis non malit? Hoc uero ita faciemus. Cælum si intueor, solem, lunam, stellas, tanta luce, varietate, formositate, mirabilitate dispunctas; mirabor, vnde ista acceperint, cum se ipsis nihil sint? vnde istiusmodi esse pergant, cum vi sua se conseruare non possint? vnde splendor, vnde volubilitas, vnde in concitatissimo motu tantus ordo? vnde in hac inferiora, tamque disticta, potestas tanta ad tempestates, alternationes, generationes & mutationes plurimas ciendas? nempe qui dedit illis ut sint, formam etiam, ordinem, vires, & quidquid illis inest, pariter dedit, & perpetuò dat atque conseruat. Tu uero lucidissime Sol, in tenebras ibis, cæli orbis amplissimi in nihilum conuoluerini, protinus ut conseruatricem manum subducere voluerit Deus.

De